

TLAČOVÁ SPRÁVA K VÝSTAVE

Ferdinand Chrenka

a

Ateliér industrial dizajn Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave

Názov výstavy : SPOLU

Výstava prezentuje návrhy dizajnéra Ferdinanda Chrenku a študentské projekty vytvorené pod jeho vedením v spolupráci s firmami BERNDORF- SANDRIK, TON, EGOE a CHIRANA-MEDICAL. Súčasťou výstavy sú porcelánové projekty CINK a CUCEJ a gramofóny LOWRYO a LUCIO od Ernesta Marka.

Spoluorganizátor výstavy je mesto Žarnovica a NEUMAN ALUMINIUM FLIESSPRESSWERK SLOVAKIA. Výstava sa koná v priestoroch Žarnovického dolného kaštieľa. Mestský kaštieľ je národná kultúrna pamiatka, neskorogotický zámok dal postaviť kráľovský pokladník Urban Dóci v rokoch 1480-1485. Názov SPOLU odkazuje na tri desiatky rokov trvajúcu spoluprácu pedagóga a študentov a tiež na rovnako dlhú tradíciu spolupráce ateliéru s firmami.

Ateliér industrial dizajn na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave je považovaný za predstaviteľa kreatívneho priestoru, ktorého náplňou je v prvom rade spolupráca s firemným prostredím. Intenzívna kooperácia s domácimi i zahraničnými výrobcami, inštitúciami a organizáciami poskytovala študentom nenahraditeľnú skúsenosť pre ich budúci rozvoj a prácu profesionálneho dizajnéra. Väčšina semestrálnych prác prezentuje projekty pre konkrétne firmy, ateliér sa však venoval aj celospoločenským témam ekologického charakteru s cieľom pomôcť, informovať alebo vzdelávať. Na študentov ateliéru boli kladené nemalé nároky. Často obmedzenia výrobnou technológiou, zvolenými materiálmi a víziou danej firmy. Napriek tomu (alebo možno práve vďaka týmto obmedzeniam) prichádzajú so zaujímavými nápadmi a inováciami. Ich nápady nezostávajú v rovine konceptu, študenti sú vedení k realizácii návrhu. Kreatívny koncept pretvárajú do podoby funkčného životaschopného prototypu, ktorý je v mnohých prípadoch pripravený na sériovú výrobu.

Eva Veselá

V rámci výstavy sú predstavené výsledky spolupráce ateliéru s významnými partnermi z Českej republiky a zo Slovenska – s firmami BERNDORF- SANDRIK, TON, EGOE a CHIRANA-MEDICA a fragmenty z tvorby Ferdinanda Chrenku.

Tieto dopĺňa vybraná kolekcia prác z ďalších dvoch projektov – Cink a Cucej – a tiež stôl a stoličky z kolekcie Rádus navrhnuté Ferdinandom Chrenkom pre prezentáciu projektu Príbor.

Stoličky pre TON

Stoličky značky Thonet bývali bežnou súčasťou českých a slovenských domácností.

TON je pokračovateľ slávnej značky, je verný tradičnej výrobe ohýbaného nábytku z masívu v kombinácii s ohýbanou preglejkou. V súčasnosti vyrába elegantné, do detailu premyslené a prepracované nábytkové kusy navrhnuté významnými svetovými dizajnérmi.

Spoluprácu ateliéru s firmou TON reprezentujú dva projekty: Stoličky pre TON z roku 2023 a starší z roku 2013. Oba projekty, z ktorých prvý prebiehal pod záštitou vtedajšieho art-directora firmy TON Michala Riabiča, a druhý za dohľadu produktového manažéra Ondřeje Sazimy, priniesli znamenité výsledky. Vo vystavenej kolekci je predstavený výber najlepších návrhov z minuloročného výstupu aj z projektu pred desiatimi rokmi.

V jarnom semestri 2023 bola spolupráca zameraná na kuchynskú stoličku s variantmi barovej stoličky, kresla, stoličky s podrúčkami a stoličky v čalúnenej verzii. Vďaka exkurzii do výroby spoločnosti v Bystřici pod Hostýnem mali študenti možnosť poznať históriu a súčasnosť produkcie vrátane firemnej vizie,

technológií, marketingu a distribúcie. Projekt sa vyvíjal od kresby a modelov v mierke 1:5 k funkčným prototypom realizovaným študentmi v školských podmienkach. Vzniklo osem funkčných prototypov stoličiek, ktoré boli prezentované v rámci niekoľkomesačnej výstavy ve Vile Thonet.

Príbor

Spolupráca s renomovanou spoločnosťou SANDRIK zaoberajúcou sa výrobou príborov od roku 1843. Spoločný projekt študentov a pedagógov ateliéru Industrial dizajn VŠVU.

Po roku 1990 vstupom Slovenska na konkurenčné svetové trhy v období privatizácie mnohé slovenské firmy neprežili. Výstava predstavuje komplexnú inštaláciu jedálenského stola s príbormy od dvanástich autorov, je to originálny comeback významnej slovenskej firmy SANDRIK.

Projekt predstavuje viacero odvážnych riešení.

Odvaha riskovať, vybrať sa novou cestou a navrhnuť príbory high technológiou, čo doteraz nikto neurobil.

3D technológia tlače nerezú realizovaná firmou PRINTY je ukážkou pozitívneho prepojenia vedy a výskumu s vysokou školou a s firmou BERNDORF-SANDRIK a aplikácia nového dizajnu do reálnej praxe. Odvahou bolo, že príbory navrhovali študenti spoločne s pedagógmi. Je to výnimočný postup stáť vedľa seba, študent a pedagóg. Pedagóg ktorý vedie projekt, koriguje, ale zároveň tiež navrhuje a prezentuje vlastný dizajn.

Téma bola zvolená s ohľadom na súčasný vývoj digitálnych technológií v oblasti 3D tlače kovových materiálov.

Cieľom spolupráce bol návrh a realizácia príborov pomocou technológie 3D tlače kovu. Projekt vznikol za konzultácií s Ing. Štefanom Jančekom, riaditeľom spoločnosti Berndorf – Sandrik s prepojením na 3D tlač kovu ktorú realizovala firma Printy riaditeľa PhDr. Radoslava Behúla.

Nové zariadenia menia tradičnú výrobu a spracovanie kovov, vízia budúcnosti predstavuje prepojenie 3D tlače s technológiou CNC. Pre dizajn znamená, že tento proces má väčšiu tvarovú slobodu, navrhovanie príborov sa mení z plošného 2D na 3D. Bez veľkých investícií do drahých foriem a mechanického opracovania kovov sa mení aj celý proces navrhovania príborov.

Dizajnéri môžu reagovať na individuálne potreby užívateľov, na regionálne zvláštnosti alebo na odlišnosti spoločenského stolovania. Príbory sa v súčasnosti 3D tlačou nevyrábajú, projekt je technologický a výtvarný experiment inšpirujúci nové dizajnérske procesy.

Odvahou sa dá nazvať aj prezentácia príborov lebo high tech príbory dostali adekvátny priestor novou formou stola. Stôl navrhol vedúci projektu Ferdinand Chrenka a zrealizoval s Ing. Eduardom Herberom.

Jedálenský stôl-NOPHONE

Jedálenský stôl a stoličky som navrhol na prezentáciu projektu PRÍBOR

Konštrukcia stola je výnimočná dvoma rovnobežnými plochami, ktoré sú spojené a ukončené veľkými rádiusovými spojkami. Plochy spájajú aj nohy, čo vytvára stabilitu stola.

Tento netradičný detail som použil aj pri návrhu jedálenských stoličiek, kresla, barových stoličiek, skriniek, botníka, posteľe..... Variabilná zostava tvorí zaujímavý interiérový dizajn, Pracovne dostala označenie kolekcia RADIUS.

Vystavujeme 12 príborových súprav, preto má stôl šírku 120cm, aby mohli byť príbory nainštalované komfortne obojstranne oproti seba 6+6 autorov. Stôl sa skladá kvôli transportu z dvoch častí po 250cm, takže

má celkovú dĺžku 500 cm, nohy stola sú odnímateľné.

Stred stola má po celej dĺžke dutinu, ktorá spevňuje konštrukciu stola a zároveň je dutina pripravená na

variabilné využitie. Myšlienka strednej plochy jedálenského stola je inšpirovaná ako možnosť aplikácie môjho magnetického príboru. Stred stola bude fungovať ako komunikačné miesto na polozenie jedla a všetkého čo so stolovaním súvisí -ponuka tekutín, inštalácia zaujímavého osvetlenia, pripojenie elektroniky dobíjanie mobilu, atd...

Dutina umožňuje dať stolu pestrý život ako inscenáciu rôznych spoločenských akcií, rodinné sviatky, firemné

stretnutia, špecifické oslavy, rauty atd...Do dutiny je možné vkladať porcelán realizovaný špeciálne pre tento stôl vo forme mís, svietnikov a nádob podľa druhu jedla.

V prípade, že plní bežnú prevádzku je to plocha na polozenie a dutina bude prekrytá vhodným materiálom kov, drevo, sklo.

Súčasným trendom je mobilita, skoro všetci nosíme mobil, bankové karty a mnoho individuálne potrebných vecí. Je bežné, že keď si sadneme k stolu a vyložíme ich pred seba,tak už máme priestor na stolovanie menší. Sedíme a čakáme na zvonenie,správy -spoločné stolovanie sa zmenilo z koncentrovaných

rozhovorov na chaos.Stred stola má po celej dĺžke dutinu,ktorá spevňuje konštrukciu stola a zároveň je to priestor na odkladanie vecí. Stôl tak vytvára možnosť slobodného dialógu, práve preto dostal jedálenský stôl a stoličky názov NOPHONE

Ferdinand Chrenka

Cink – porcelánové reproduktory

Česko-slovenský dizajnerský projekt, ktorého výstupom bola kolekcia originálnych porcelánových reproduktorov, netradične spája technológiu porcelánu s elektronikou. Bol realizovaný v troch ateliéroch dvoch vysokých škôl: v ateliéri Průmyslový design na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity T. Bati ve Zlíně a v ateliéri industrial dizajn a ateliéri keramiky Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave. Vystavený súbor zahŕňa výber niekoľkých realizácií.

Technológie výrazne ovplyvnili vývoj zvukových médií, bezdrátový prenos, bluetooth, slobodný výber hudby a videa prostredníctvom mobilných aplikácií, ovládanie zariadení hlasom. Veľkosériové technológie zamerané na plasty sprístupnili tento progres komercii, ale celosvetovou produkciou potláčajú originalitu. Klasická technológia výroby porcelánu práve naopak, remeselným fortielom podporuje výnimočnosť a autorský prístup.

Cucej

Projekt Cucej je zameraný na typický český fenomén kúpeľného pohárika. Zrodil sa v spolupráci ateliéru industrial dizajn Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave a ateliéru Průmyslový design Fakulty multimediálních komunikací Univerzity T. Bati ve Zlíně. Vystavené práce ukazujú tradičný porcelánový predmet v novom poňatí a rôznych originálnych variantoch.

Projekty CINK a CUCEJ korekciami a technologicky viedla doc.Mgr.art.Markéta Nováková ,ArtD.

LEVA-FARM

Projekt LEVA FARM reaguje na modulárny systém LEVA českého výrobcu EGOE

Študentské koncepty predstavujú hospodárske zostavy pre ľudí, ktorí preferujú zdravý životný štýl, chcú pestovať vlastné potraviny, chovať hospodárske zvieratá, alebo sa jednoducho tešiť z vlastnej záhrady.

V rámci projektu sme navrhli kurín, králikáreň, včelín, studňu, udiareň, chliev, šopu, dreváreň. Naplníme konštrukciu LEVA prvkami z gazdovského dvora tak, aby zachovali princípy výrobcu a zároveň

zatraktívniť tému moderného gazdovania a individuálneho "farmárčenia" prostredníctvom konkrétnych múdrych riešení.

Konzultant za Egoe : Mgr, Richard Vodička

Koncepcie výstavy SPOLU v Žarnovici : doc. Ferdinand Chrenka, akad. soch., Mgr. art. Eva Veselá, ArtD.
Inštalácia: doc. Ferdinand Chrenka, akad. soch.

Poďakovanie za spoluprácu na projektoch a výstave: Ing. Štefan Janček, Ing. Tomáš Halmo, MgA. Martin Holík,

PhDr. Radoslav Behul, Ing. Milan Dostálík, Ing. Ondřej Sazima, doc. Mgr. art. Markéta Nováková, ArtD.
Mgr. Art. Michal Riabič, Miroslav Gasidlo, Ing. Eduard Herber, Jozef Rybanský, ing. Alena Kazimírová,
Ing. Luboš Šuriansky